

**Jomfruland
nasjonalpark**

Nasjonalparkstyret

Møtedato: 28.09.2018
Saksnummer: 2018/3730
Saksbehandler: Morten Johannessen
Dato saksframlegg: 14.09.2018

Sak 2018/40: Søknad om tillatelse til å montere antenner i fugletårnet på Øytangen, Jomfruland

Bakgrunn

Jomfruland fuglestasjon har 13.09.18 søkt om tillatelse til å montere antenner til radiomottakere i fugletårnet på Øytangen. Mottakerne inngår i nano-Tag-prosjektet som Jomfruland fuglestasjon driver sammen med Mølen, Store Færder og Akerøya fuglestasjoner. Prosjektet har til hensikt å kartlegge enkeltarters trekkruiter og viktige rasteplasser og har godkjenning fra Miljødirektoratet, Dyreforsøksnemda, Mattilsynet og Nasjonal kommunikasjonsmyndighet fram til 2021. Tilsvarende prosjekter er startet blant annet i Sverige, Danmark og Tyskland, noe som åpner muligheter for registreringer av merkede fugler i større deler av trekkrutene.

Antennene krever fri sikt, noe som gjør plassering i fugletårnet hensiktsmessig. Alternativt kan antennene monteres i en høy mast ved fuglestasjonen eller på låven. Antennene vil, av hensyn til fare for ødeleggelse (vind/ising/hærværk) bli demontert på senhøsten og montert opp igjen neste vår/sommer.

Forsøk med antenner, sett fra toppen av fugletårnet

Fugletårnet sett fra vest

Forholdet til verneforskriften og naturmangfoldloven

Etter verneforskriften § 3 kan forvaltningsmyndigheten etter søknad gi tillatelse til a) Ombygging og mindre utvidelse av bygninger i samsvar med retningslinjene i

forvaltningsplanen. Etter verneforskriften § 11 Generelle dispensasjonsbestemmelser kan forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

Forvalters vurdering

Antenner inngår i begrepet innretninger. Bestemmelsen i § 3 a) er tiltenkt tilbygg på og ombygging av bygninger. Verneforskriftens § 3 gir ikke hjemmel for tillatelse til nye anlegg og innretninger.

Det kan imidlertid gis tillatelse etter § 11 Generelle dispensasjonsbestemmelser, første alternativ, dersom tiltaket vil ha ubetydelig eller begrenset virkning for verneverdiene. Det kan være ved midlertidig eller forbigående forstyrrelser, eller enkeltstående aktiviteter eller tiltak. Generelt vil det ikke være adgang til å dispensere for tiltak og bruk som forutsetter større tekniske inngrep. Ved vurdering av søknader om dispensasjon til vitenskapelige formål, må nytten av forskningen vurderes opp mot omfanget av eventuelle inngrep eller ulemper forskningen medfører. Det er først og fremst aktuelt å gi dispensasjon til tiltak når det er nødvendig for forskningen. Forskningsaktiviteter som ikke trenger å skje i verneområdet, bør henvises til andre steder. Vitenskapelige motiver bak vernet vil kunne begrunne en mer liberal dispensasjonspraksis når det ikke er tale om etablering av faste anlegg eller terrenginngrep. Som regel bør det gis dispensasjon for tiltak som bidrar til å fremme verneverdiene. Det kan være aktuelt å stille vilkår om at forvaltningsmyndigheten skal få tilgang til resultater av vitenskapelige undersøkelser, som ledd i å øke kunnskapen om området.

Forholdet til miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven

§ 8 om kunnskapsgrunnlaget:

Forvalter og styret er godt kjent i det aktuelle området og har tilstrekkelig grunnlag for å vurdere mulig virkning for landskapsverdien, som er det mest relevante vurderingstemaet. Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig, og § 9 om føre-var-prinsippet kommer ikke til anvendelse.

§ 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning:

Formålet med antennene er vitenskapelig overvåking og forvalter kjenner ikke til flere tilsvarende behov enn havstrømovervåkingen til Meteorologisk institutt innenfor Tangbukta. Mulig samlet belastning vurderes til å være liten.

§ 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver:

Det er ikke sannsynlig at antennene vil gi miljøskader som må utbedres.

§ 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder:

Slik forvalter oppfatter den tekniske løsningen må anlegget ha antenner for å fungere, og det er neppe alternative løsninger.

Konkret vurdering

Det mest relevante vurderingstemaet er virkningen for landskapsverdien på Øytangen. Antennene er tenkt montert i rekkverket på toppen av fugletårnet. Antennene har tilvarende utseende og størrelse som TV-antennene som var vanlige på bolighus for noen tiår siden. Øytangen er vurdert til å ha nasjonal landskapsverdi, jf. landskapsanalysen som ble utført av Asplan Viak i 2014. Landskapsrommet på Øytangen er stort og vurderingen er at antennene vil gjøre lite av seg i landskapet. At de monteres i et eksisterende anlegg som fugletårnet bidrar til det. På lengre avstand vil antennene knapt være synlige. Videre vil overvåkingen bidra til å øke kunnskapen om nasjonalparkens betydning nasjonalt og internasjonalt for nettverket av steder der trekkfugl mellomander for å hvile og spise. Tiltak vil derfor bidra til å fremme verneverdiene, noe som det som regel skal gis tillatelse til.

Innstilling

Jomfruland fuglestasjon gis tillatelse til å oppføre antenner i toppen av fugletårnet på Øytangen, Jomfruland i forbindelse med overvåking av trekkfugl, som omsøkt. Tillatelsen er gitt i medhold av verneforskriften § 11. Hvis nødvendige tillatelser fra andre offentlige myndigheter bortfaller, skal antennene fjernes i løpet av tre måneder.

Vedtak

Jomfruland fuglestasjon gis tillatelse til å oppføre antenner i toppen av fugletårnet på Øytangen, Jomfruland i forbindelse med overvåking av trekkfugl, som omsøkt. Tillatelsen er gitt i medhold av verneforskriften § 11. Hvis nødvendige tillatelser fra andre offentlige myndigheter bortfaller, skal antennene fjernes i løpet av tre måneder.

Utskrift:

Jomfruland fuglestasjon